

Til lovforslag nr. L 344. Betænkning afgivet af Socialudvalget den 22. juni 1993

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand

(Tilskud til forældre med privat børnepasning)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til socialministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget en mundtlig og skriftlig henvendelse fra Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Centrum-Demokraternes, Det Radikale Venstres og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (Det Konservative Folkepartis, Venstres, Socialistisk Folkepartis og Fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Et flertal inden for mindretallet (Det Konservative Folkepartis og Venstres medlemmer af udvalget) bemærker:

Flertallet inden for mindretallet betragter regeringens samlede økonomiske udspil som en helhed. Da Det Konservative Folkeparti og Venstre er modstandere af regeringens samlede plan, vil de to partier stemme imod alle regeringens lovforslag, uanset at partierne ville kunne støtte enkelte af lovforslagene, hvis de ikke indgik i den fremlagte helhed. Nogle af lovforslagene har partierne ved tidligere lejligheder selv fremlagt, men i helt andre sammenhænge.

Regeringens samlede økonomiske plan består af tre elementer: Nye offentlige udgifter,

ændringer i dagpengesystemet og omlægning af skattesystemet. Samlet lægger disse tre elementer op til en ny kurs i den økonomiske politik, som har en forkert ideologisk drejning og er økonomisk uansvarlig.

For det første har regeringen foreslået nye offentlige udgifter på 11-12 mia. kr. i 1994. Regeringen har dermed brudt de sidste 10 års stramme udgiftspolitik og har sat kursen mod nye udvidelser af den offentlige sektor.

For det andet indebærer den foreslåede skatteomlægning, at det private erhvervslivs kapitalgrundlag i de kommende år vil blive udhulet af avanceskatter på aktier, ejendomme og goodwill samtidig med, at erhvervslivets konkurrenceevne bliver forringet. Boligudgiften for boligejere vil stige, således at de private ejerboliger stilles ringere i forhold til de offentligt støttede udlejningsboliger. Den foreslåede bruttoskat vil forringe vilkårene for ny privat pensionsopsparing.

For det tredje har regeringen fremlagt en arbejdsmarkedspolitik, som slet ikke løser strukturproblemerne på arbejdsmarkedet, men tværtimod cementerer de bestående stivheder og lægger grunden til forøgede udgifter til arbejdsmarkedspolitikken i de kommende år.

Samlet udgør regeringens økonomiske udspil en ideologisk drejning, hvor den offentlige sektor vil vokse kraftigt, medens der bliver lagt større byrder på den private sektor.

Flertallet inden for mindretallet finder det aldeles utroværdigt og uansvarligt, når regeringen lover skattelettelser samtidig med, at de of-

fentlige udgifter og underskuddet på de offentlige budgetter vokser.

Den nye kurs mod større offentlige udgifter vil tværtimod udløse store skatteregninger i fremtiden.

Der er enkelte forslag om skattelettelse m.v. i den samlede pakke, som flertallet inden for mindretallet ud fra en isoleret betragtning ville kunne støtte.

En ansvarlig økonomisk politik kræver imidlertid, at lettelse og finansiering hører sammen.

Flertallet inden for mindretallet er derfor nødt til at se lovforslagene om lettelse og skærper under ét. Da regeringen ikke har taget initiativ til reelle forhandlinger om den samlede økonomiske plan, har flertallet inden for mindretallet ikke fået mulighed for at opnå grundlæggende ændringer i regeringens udspil. I konsekvens heraf vil flertallet inden for mindretallet stemme imod alle regeringens lovforslag.

Et mindretal inden for mindretallet (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) bemærker, at socialministeren under udvalgets behandling af lovforslaget over for udvalget har oplyst, at Danmark er det land i Norden og EF, hvor private børnepasningsordninger udgør den mindste andel af børnepasningen uden for hjemmet, jf. bilag 4.

Det er samtidig af ministeren oplyst, at andelen af børn i offentlig pasning er øget gennem de seneste år, jf. bilag 4. Det er yderst uheldigt, at situationen har udviklet sig således. Alle kræfter burde sættes ind for at privatisere alle eller størstedelen af børnepasningsordningerne her i landet.

Det er opfattelsen hos mindretallet inden for mindretallet, at privat børnepasning giver større tryghed for børn og forældre end offentlige institutioner. Også for ledelse og medarbejdere vil der være klare fordele ved at få pasningsordningerne ud af det offentliges favntag og ind i mere menneskelige og varme rammer. Hertil kommer den bedre ressourceanvendelse, der vil være forbundet med privat drift af børnepasningsordningerne.

Lovforslaget tager slet ikke fat om hovedproblemet: At det offentlige har lagt sit jerngreb om børnepasningen, således at Danmark, efter at de tidligere kommunistiske lande har privatiseret store dele af deres børnepasningsordninger, i dag markerer sig klart som den nation i verden, der har socialiseret børnepasningen i størst omfang.

Lovforslaget illustrerer begrebet »government failure«, dvs. at det offentlige ikke magter at løse opgaver, det offentlige har påtaget sig. Men lovforslaget er imidlertid kun en lappeløsning, der vil få den virkning, at også private børnepasningsordninger omfattes af offentlige betalingstransaktioner med transaktionsomkostninger og ressourcospild til følge.

Mindretallet inden for mindretallet anbefaler, at Folketingets partier, så snart det fornødne flertal er tilstede, overvejer at tage fat på en konsekvent og gennemgribende privatisering af hele børnepasningsområdet.

Det er under udvalgsarbejdet ved henvendelser udefra påpeget, at tilskudsordningen må forventes benyttet også af familier, der ikke har et faktisk og dokumenterbart pasningsbehov. Det er yderst beklageligt, at regeringen har valgt at se bort fra oplysningerne herom.

Det er ligeledes påpeget, at der er en række tekniske problemer, der ikke er tilstrækkeligt belyst.

Peder Sass (S) Bjarne Laustsen (S) Jørn Pedersen (S) Jan Petersen (S)

Grete Schødt (S) Taanquist (S) nfm. Lilli Gyldenkilde (SF) Bente Juncker (CD)

Pia Christmas-Møller (KF) Per Tærshøj (KF) Grethe Fenger Møller (KF)

Else Winther Andersen (V) Eva Kjer Hansen (V) Bertel Haarder (V)

Steffen Kjærulff-Schmidt (FP) Bent Aa. Rasmussen (RV) Arne Nielsen (KRF)